

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ 10.11.2019

Αννα Διαμαντοπούλου: Φρεγάτες και θρανία – Ανάσχεση και ενσωμάτωση

ANNA DIAMANTOPOYLOU*

Ετικέτες:

Χυδαιότητες με χοιρινά και αλκοόλ, αλλά και πολύ πιο άγρια και βίαια γεγονότα, συμβαίνουν, δυστυχώς, καθημερινά σε πολλές χώρες της Ε.Ε. Η καταγγελία αυτών των φαινομένων είναι αυτονόητη και εύκολη, η αντιμετώπιση όμως αυτής της νέας πραγματικότητας απαιτεί νέα στρατηγική.

Η Ευρώπη είναι ο τελικός προορισμός μεταναστευτικών και προσφυγικών πληθυσμών που βρίσκονται σε κίνηση από την Κεντρική Ασία, τη Μέση Ανατολή και την Αφρική. Τα δίκτυα παράνομης διακίνησης ανθρώπων στην Κεντρική Ασία (Αφγανιστάν) δεν διακινούν πληθυσμούς προς τις κοντινές, (Ρωσία, Ινδία, Καζαχστάν ή Κίνα), που έχουν και μουσουλμανικούς πληθυσμούς, αλλά προς την πολύ μακρινή, αλλά φιλόξενη Ε.Ε. Τα οργανωμένα νέα σκλαβοπάζαρα της αφρικανικής ηπείρου έχουν μόνη επιλογή τις ευρωπαϊκές ακτές της Ανατολικής και Δυτικής Μεσογείου. Οι πρόσφυγες της Συρίας είναι μάλλον το μικρότερο, συγκριτικά, πρόβλημα για την Ευρώπη.

Απόρρητο

Το μεταναστευτικό - προσφυγικό πρόβλημα ήρθε για να μείνει. Οι γεωπολιτικές ανακατατάξεις, η κλιματική αλλαγή και η πληθυσμιακή έκρηξη του χωρίς επαρκή ανάπτυξη του Τρίτου Κόσμου, οδηγούν σε συνεχώς αυξανόμενες ροές ανθρώπων.

Η Ε.Ε. έχει συγκριτικά το πλέον δημοκρατικό και ανθρωπιστικό πλαίσιο για το ζήτημα αυτό. Μόνο που αυτό όταν έγινε, αφορούσε τα δικαιώματα του ατόμου και την ατομική ενσωμάτωση στην κοινωνία. Όταν οι ροές μεγάλωσαν, όταν άρχισαν να δημιουργούνται πόλεις μέσα στις πόλεις, όταν τα χρήματα για την ενσωμάτωση δεν έφταναν, όταν η οικονομική ανασφάλεια μείωνε την ανοχή, το πρόσωπο της Ευρώπης άλλαξε.

Το μεταναστευτικό, από τη στιγμή που πήρε νέες διαστάσεις επηρέασε και αλλάζει συθέμελα το πολιτικό σύστημα στην Ε.Ε. Λεπέν, Σαλβίνι, Ακροδεξιά στη Γερμανία, μεγάλα ξενοφοβικά και ρατσιστικά κόμματα σε όλη τη Σκανδιναβία, την Ολλανδία, την Ελβετία, στις χώρες του Βίσεγκραντ, αλλά και το Brexit, έχουν κοινό θέμα τη μετανάστευση μουσουλμάνων. Οι φωνές λογικής των αριθμών, για τη γηράσκουσα ήπειρο των 450 εκατ. ανθρώπων, που θα μπορούσε με συνεννόηση και σχέδιο να ενσωματώσει νέους πληθυσμούς, πνίγονται μέσα στον φόβο για την ταυτότητα, την ασφάλεια και την ατομική ευημερία. Τα αντιμεταναστευτικά κόμματα, γενικά, παίρνουν ψήφους από αριστερά και δεξιά και, κυρίως, από τα λαϊκά στρώματα. Η Ε.Ε. γίνεται γι' αυτά «ο εχθρός» που θέλει να εξαφανίσει τις εθνικές ταυτότητες και υποστηρίζει τους «ξένους» απέναντι στους «ντόπιους».

Αυτή όμως η Ε.Ε. είναι για την Ελλάδα ο αναγκαίος σύμμαχος, ενώ για τα κράτη-μέλη η προστασία της πύλης-Ελλάδας, είναι θέμα που άπτεται των συμφερόντων τους. Εδώ, λοιπόν, είμαστε! Πολιτική κλειστών συνόρων θα οδηγήσει σε εσωτερική σύρραξη στην Ε.Ε. και σε εθνικές εκρήξεις στο εσωτερικό των κρατών-μελών που είναι υποδοχείς. Σήμερα πρέπει να αντιμετωπίσουμε τρεις εξαιρετικά δύσκολες προκλήσεις, τη σκληρή καθημερινότητα, την ανάσχεση των ροών και τον καθορισμό της στρατηγικής ενσωμάτωσης. Με ανθρωπιά, αλλά και με κατανόηση της σημερινής πραγματικότητας και των κινδύνων που αυτή εγκυμονεί.

Όσον αφορά την ανάσχεση, είναι εμφανές ότι με τα σημερινά δεδομένα, δεν αποδίδει. Συζητείται η άποψη ότι η ναυτική δύναμη του NATO θα μπορούσε να μην επιτρέπει τον απόπλου παράνομων πλοιαρίων από τα παράλια της Τουρκίας. Αυτό θεωρείται, εκ πρώτης όψεως, από αδιανόητο έως αφελές, ιδίως όταν η Τουρκία αρνιόταν ακόμα και την υλοποίηση απόφασης του NATO για διαχείριση πληροφοριών για τους διακινητές του Αιγαίου. Αλλά ας σκεφτούμε πόσα «αδιανόητα» για το Διεθνές Δίκαιο κάνει η γειτονική χώρα τα τελευταία χρόνια και πόσο καθοριστικό είναι το ζήτημα αυτό για τη συνοχή της Ευρώπης, πόσα εγκληματικά συμφέροντα κρύβονται πίσω από τη διακίνηση και πόσοι χάνουν τη ζωή τους στα νερά του Αιγαίου. Η διαπραγμάτευση της Ε.Ε. με την Τουρκία πρέπει να διευρυνθεί και η Ελλάδα να πρωτοστατήσει εκφράζοντας ως «πύλη εισόδου» τα συμφέροντα της ευρωπαϊκής ενδοχώρας.

Όσον αφορά την ενσωμάτωση, η Ε.Ε. έχει γενικό πλαίσιο αρχών, αλλά η κάθε χώρα έχει δική της πολιτική. Κάποιες απ' αυτές, εξαιρετικά επιτυχημένες στο παρελθόν (π.χ. Σκανδιναβικές), σήμερα βρίσκονται υπό αναθεώρηση ακόμα και από τα σοσιαλδημοκρατικά κόμματα. Η Ελλάδα μπροστά στη νέα ανάγκη και πραγματικότητα διασποράς προσφύγων και μεταναστών σε όλη τη χώρα, πρέπει να προσδιορίσει τη στρατηγική ενσωμάτωσης με δικούς της εθνικούς και πολιτισμικούς όρους, και έτσι να διαχειριστεί τη σημαντική οικονομική βοήθεια. Βασικό εργαλείο το δημόσιο εκπαιδευτικό σύστημα.

Η ενσωμάτωση στην ελληνική κοινωνία ανθρώπων με άλλο πολιτισμό και θρησκεία είναι έργο πολύπλοκο, αλλά το δημόσιο σχολείο για μικρούς και μεγάλους πρέπει να διαδραματίσει κομβικό ρόλο από την πρώτη ώρα. Σε κάθε τόπο μεταφοράς δάσκαλοι από την πρώτη μέρα. Η μελλοντική ειρηνική και αμοιβαία επωφελής συνύπαρξη εξαρτάται από το πώς θα αντιμετωπίσουμε τα μικρά παιδιά που έρχονται ή γεννιούνται στην Ελλάδα. Πρέπει να προσφέρουμε στα παιδιά των προσφύγων και, κυρίως, στα ασυνόδευτα προσφυγόπουλα, τη δυνατότητα να ενταχθούν άμεσα στο εκπαιδευτικό σύστημα, να μάθουν τη γλώσσα. Όσα ξεκινήσουν από τα θρανία αύριο θα είναι και Έλληνες, όσα χαθούν στους δρόμους θα είναι οι αυριανοί εχθροί. Αυτό αντίστοιχα προϋποθέτει ότι οι εισερχόμενοι θα υποστηριχθούν ώστε να πειθαρχήσουν σε όλους

τους κανόνες και τους νόμους της χώρας στην οποία βρίσκονται.

Το μεταναστευτικό σήμερα εξελίσσεται σε χιονοστιβάδα, στην Ελλάδα και στην Ευρώπη, που μπορεί να εκτρέψει το πολιτικό σύστημα προς εφιαλτική κατεύθυνση! Ας προσδιορίσουμε, επείγοντως, με όρους εθνικής επιβίωσης αλλά και ευρωπαϊκής προοπτικής, την πολιτική μας στην «ανάσχεση» και στην «ενσωμάτωση».

** Η κ. Αννα Διαμαντοπούλου είναι πρόεδρος του Δικτύου για τη Μεταρρύθμιση στην Ελλάδα και την Ευρώπη, πρώην επίτροπος Ε.Ε. – πρώην υπουργός.*

Για περισσότερη αρθρογραφία, γίνετε συνδρομητής στην έντυπη Καθημερινή. (<https://subscription.kathimerini.gr/>)

Δεν τυπώνω. Πιόσστατεώ το πεβιάλλον.